

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ, ФІНАНСІВ,
ОБЛІКУ ТА ПРАВА В ХХІ СТОЛІТТІ**

**ACTUAL PROBLEMS OF ECONOMICS, FINANCE,
ACCOUNTING AND LAW IN THE XXI CENTURY**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**



**15 квітня 2022 р.
April 15, 2022**

**м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine**



**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ,
ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ ТА ПРАВА В ХХІ СТОЛІТТІ**

**ACTUAL PROBLEMS OF ECONOMICS, FINANCE,
ACCOUNTING AND LAW IN THE XXI CENTURY**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**15 квітня 2022 р.
April 15, 2022**

**м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine**



УДК 33
ББК 65

Актуальні проблеми економіки, фінансів, обліку та права в XXI столітті: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 15 квітня 2022 р.). Полтава: ЦФЕНД, 2022. 128 с.

У збірнику тез доповідей представлено матеріали учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми економіки, фінансів, обліку та права в XXI столітті» з:

Вінницький національний аграрний університет

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

Державна установа «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України»

Державна установа «Інститут економіки та прогнозування НАН України»

Державний податковий університет

Державний торговельно-економічний університет

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

ДННУ «Академія фінансового управління»

Донецький національний університет імені Василя Стуса

Житомирський державний університет ім. І. Франка

Запорізький національний університет

Західноукраїнський національний університет

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Київський національний університет будівництва і архітектури

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Львівський державний університет внутрішніх справ

Львівський національний університет імені Івана Франка

Львівський університет банківської справи

Національний технічний університет України «КПІ імені Ігоря Сікорського»

Національний університет «Запорізька політехніка»

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Національний університет водного господарства та природокористування

Національний університет «Львівська політехніка»

Одеський національний економічний університет

ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука»

Східноукраїнський національний університет ім. В. Даля

ТОВ «ШОП ЖСМ»

Ужгородський національний університет

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Уманський національний університет садівництва

**Університет банківської справи
Університет митної справи та фінансів
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Хмельницький національний університет
Хмельницький університет управління і права імені Леоніда Юзькова
ХТЕІ УША
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича**

У збірнику тез доповідей висвітлюються результати наукових досліджень з актуальних питань економіки, фінансів, обліку та права.

Тематика конференції охоплює актуальні проблеми: світового господарства і міжнародних економічних відносин; економіки та управління національною економікою; економіки та управління підприємствами; екологічної економіки і сталого розвитку; економіки природокористування; інновацій та інвестиційної діяльності; туризму та готельно-ресторанної справи; бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту; фінансів, банківської справи, страхування; маркетингу; менеджменту; публічного управління та адміністрування; цивільного права та процесу, сімейного права, житлового права, міжнародного приватного права; господарського права та процесу; кримінального права, кримінально-виконавчого права, кримінології, кримінального процесу, криміналістики; міжнародного публічного права та міжнародного приватного права.

Видання розраховане на науковців, викладачів, працівників органів державного управління, студентів вищих навчальних закладів, аспірантів, докторантів, працівників державного сектору економіки та суб'єктів підприємницької діяльності.

ЗМІСТ
CONTENTS

СЕКЦІЯ 1. СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ SECTION 1. WORLD AGRICULTURE AND INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS	10
<i>Огренич Ю. О., Фоменко С. С.</i> НАПРЯМКИ ПОКРАЩЕННЯ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ.....	10
<i>Панфілова Т. О.</i> ДОСВІД АЛБАНІЇ НА ШЛЯХУ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	12
<i>Роздобудько М. М.</i> АНАЛІЗ ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИХ ОСНОВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ У СВІТІ	14
<i>Радзієвська О. В., Журавель О. О.</i> ОСОБЛИВОСТІ ДИВІДЕНДНОЇ ПОЛІТИКИ КОРПОРАЦІЙ «APPLE».....	16
СЕКЦІЯ 2. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ ЕКОНОМІКОЮ SECTION 2. ECONOMICS AND MANAGEMENT OF THE NATIONAL ECONOMY	19
<i>Кузьмінська О. Е.</i> СТРАТЕГІЧНІ ЗАВДАННЯ СИСТЕМИ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ В УКРАЇНІ	19
<i>Онофрійчук О. П., Бережницька В. Д., Ільчук К. В.</i> ВПЛИВ ПРОЦЕСУ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА СИСТЕМУ ОПОДАТКУВАННЯ ЯК СКЛАДОВУ ІНСТИТУЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА.....	21
<i>Костельнюк О. В., Хасцька О. П.</i> АНАЛІЗ ВАЛОВОГО ВНУТРІШНЬОГО ПРОДУКТУ УКРАЇНИ.....	23
<i>Лук'яненко Н. Л.</i> ОСОБЛИВОСТІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.....	26
СЕКЦІЯ 3. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ SECTION 3. ECONOMICS AND MANAGEMENT OF ENTERPRISES	28
<i>Вінницька О. А.</i> ТРУДОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОБ'ЄКТ ЕКОНОМІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ.....	28

УДК 331.1

Вінницька О. А.

к. е. н., доцент,
доцент кафедри фінансів,
обліку та економічної безпеки,
Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини

ТРУДОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОБ'ЄКТ ЕКОНОМІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Праця – це доцільна діяльність, спрямована на задоволення життєвих потреб. Вона є обов'язковою умовою існування та розвитку людського суспільства, а також рушійною силою прогресу. Із зміною історичних епох праця стає від покоління до покоління різноманітнішою.

Праця – це явище насамперед соціально-економічне, тому існують питання її принципово наукового розуміння, планування та організації на рівні системи народного господарювання, галузі, підприємства, а також питання її обліку та винагороди. Цьому відповідають філософські, соціологічні та економічні підходи до розуміння праці, як такої.

Трудовий процес розглядається як використання даних та продукування інформації та енергії, що відбувається в системі «людина – знаряддя праці – предмет праці – оточуюче середовище».

Діяльність – це реалізація особистих якостей людини. Ці якості мають також визначену структуру, що розглядається в теоріях особистості. Оточуюче середовище та власне діяльність можуть спричинювати змінення стану людини. Процес діяльності регулюється не лише внутрішніми, а й зовнішніми факторами, до яких належать взаємодіючий суб'єкт (чи колектив) і власне предмет праці як діяльності, який може бути також знаряддям праці. Наприклад, предметом розумової діяльності є дані, що перетворюються у інформацію, а з її допомогою здійснюються управлінські рішення.

На нашу думку, трудова діяльність є синергічна взаємодія індивідууму та колективу, у якому він працює, спрямована на досягнення однієї, часто спільної, мети та передбачає використання усіх форм капіталу підприємства.

Існують два підходи до вивчення характеристик трудової діяльності:

- наслідковий, який реєструє зміни в організмі людини, що виникають внаслідок виконання нею роботи;
- причинний, який виявляє економічні, психічні та фізіологічні процеси, які складають зміст діяльності.

Таким чином загальне уявлення про стан трудової діяльності можна отримати лише узагальнивши причинні та наслідкові характеристики цієї діяльності.

До них можна віднести:

- документальна інформація (посадові інструкції, нормативи, інструкції з експлуатації техніки, результати атестацій рівня кваліфікації спеціалістів);
- інженерно-технічне дослідження (обладнання, оснащення робочого місця, система комунікацій між спеціалістами різних рівнів);
- спостереження за ходом трудового процесу та поведінкою спеціалістів;
- бесіди зі спеціалістами;
- самозвіт у процесі діяльності (особистий «SWOT аналіз»);
- анкетування та експертна оцінка;
- об'єктивна реєстрація і вимірювання складових трудового процесу;
- об'єктивна реєстрація і вимірювання показників факторів середовища.

Отримати інформацію про трудову діяльність можливо:

- шляхом цілеспрямованого вивчення закономірностей здійснення трудової діяльності;
- збір та аналіз статистичних даних;
- цілеспрямованого вивчення закономірностей організації умов та засобів трудової діяльності;
- експеримент.

Наступним важливим елементом у системі трудової діяльності є ідентифікація соціально-економічних особливостей колективу, у якому працює людина.

Вирішення виробничо-економічних завдань у значній мірі залежить від активності та ініціативи трудового колективу. За нинішніх умов господарювання трудові відносини залишаються поза увагою. Даються взнаки ідеологічні упередження, намагання обов'язково перебудувати систему виробничих відносин, господарський механізм всупереч положенням марксистської політекономії, теорії трудової вартості. Між тим, незаперечним фактом є трудове походження багатства суспільства (окрім дарунків природи). За ринкових умов праця є найдорожчим фактором виробництва. До того ж це фактор є первинним, тоді як капітал має похідний характер.

В свій час А. С. Макаренко визначав колектив як соціальний живий організм, основними ознаками якого є: спільність мети на благо суспільства, спільна діяльність для досягнення поставленої мети і певна структура, тобто наявність органів, які координують діяльність колективу і представляють його інтереси [1]. Трудова діяльність передбачає виникнення трудових колективів у сфері матеріального виробництва і невиробничій сфері. У процесі виробництва люди вступають у певні зв'язки і взаємостосунки. Трудовий колектив – це основне мікросередовище, де в найбільшій мірі виявляється творчий потенціал кожного працівника, суть виробничих відносин, спосіб життя. Взагалі трудовому колективу можна дати таке визначення: він є вищою формою організації людей, які об'єднані системою взаємовідносин, мають спільну мету, підпорядковану цілям суспільства, сприяють розвитку суспільства. Кожний працівник обов'язково повинен усвідомлювати свою належність до колективу, важливість виконуваної роботи, поважати традиції колективу. Взаємозв'язок між членами трудового колективу відбувається не тільки через спільну працю, а і зацікавленість у її результатах [2, 3, 4].

Ефективність колективної праці вирішальною мірою залежить від організації первинних трудових осередків. Доведено, що найбільш доцільно створювати їх на базі, так званих, неформальних груп, які виникають при міжособистісних відносинах

і взаємних симпатіях. Розмір групи – від 2 до 15 осіб. Взаємовідносини людей значною мірою визначають їх ставлення до спільної справи. Формуючи нові підприємства та підрозділи, важливо створити в кожному сприятливий соціально-економічний клімат, здатним на добровільних засадах утворити первинні колективи. Вкрай важливо також забезпечити злагоду в масштабах кожної спільноти. Внаслідок негативних емоцій, якими супроводжуються нинішні процеси поділу засобів виробництва, розукрупнення підприємств, відсторонення людей від участі в управлінні виробництвом, протиставлення інтересів вузького кола осіб порушується традиційна згуртованість громад. Загострення протиріч між людьми ще більше руйнує знесилене виробництво.

Організація праці завжди в будь-якій економіці, в усіх господарюючих суб'єктах є одним з головних факторів ефективності праці, яка в масштабах підприємства – дає змогу в процесі праці об'єднати людей і засоби виробництва. Сучасний фінансово-економічний стан підприємств повинен спонукати до мобілізації організаційних резервів, залучення яких не вимагає додаткових грошових витрат, зокрема проектування та організація трудового процесу і робочих місць, внутрішньогосподарська кооперація праці.

Список літератури

1. Макаренко А. С. Твори: 7 т. Т.5. К.: Рад. шк., 1954. С.213-230
2. Бандурка А.М., Бочарова С.П., Землянская Е.В. Психология управления. Харьков: ООО «Фортуна-пресс», 1998. 464с.
3. Рейснер Л. И. Цивилизация и способ общения. М.: Наука, 1993. 307 с.
4. Тутушкина М.К. Практическая психология для менеджеров. М., 1996.

УДК 658.152

Захарченко Н. В.

д.е.н., доцент, професор кафедри
економіки, права та управління бізнесом
Одеський національний економічний університет

ОСОБЛИВОСТІ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ ТА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

Умови ведення бізнесу в Україні у 2020–2022 рр. під впливом спочатку Covid-19, а потім оголошення воєнного стану на території України беззаперечно, увійдуть у новітню історію нашої держави як такі, що функціонують в умовах цілковитої невизначеності, комплексних безпекових ризиків та соціально-економічної непередбачуваності. Це змусило український бізнес поставити питання належної готовності бізнесу реагувати на надзвичайні події, що можуть бути пов'язані з різними чинниками невизначеності в таких умовах.

Наразі, надзвичайно важливо дослідити те, як саме бізнес реагуватиме на такі виклики, якщо вони стануть критично небезпечними і вимагатимуть невідкладних дій із захисту власників бізнесу, працівників, майна чи активів та впровадження механізмів і алгоритмів безперервного ведення бізнесу в Україні під впливом чинників невизначеності.